

DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS VIEČIŪNŲ PROGIMNAZIJOS VEIKLOS RIZIKOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Druskininkų savivaldybės Viečiūnų progimnazijos veiklos rizikos vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja aprašyti Druskininkų savivaldybės Viečiūnų progimnazijos (toliau – Progimnazija) veiklos rizikos nustatymą, rizikos veiksnių analizę, toleruojamos rizikos nustatymą bei reagavimo į riziką numatymą.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu ir Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 „Dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“, Vidaus kontrolės įgyvendinimo progimnazijoje tvarkos aprašu, patvirtintu Druskininkų savivaldybės Viečiūnų progimnazijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V1-98 „Dėl vidaus kontrolės įgyvendinimo progimnazijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

II SKYRIUS RIZIKOS VEIKSNIŲ NUSTATYMAS

3. Rizikos veiksniai ateinantiems kalendoriniams metams nustatomi vadovaujantis Progimnazijos nuostatuose nustatytais veiklos tikslais ir funkcijomis, atsižvelgiant į planuojamą metinį veiklos planą, identifikuojant:

3.1. rizikos veiksnius (įskaitant korupcijos riziką), turinčius ir (ar) galinčius turėti įtakos siekiant Progimnazijos veiklos tikslų;

3.2. pokyčius, galinčius reikšmingai paveikti vidaus kontrolę Progimnazijoje (išorės aplinkos (teisinio reguliavimo, ekonominių, fizinių veiksnių) pokyčių vertinimas, misijos, organizacinės struktūros ir kitų pokyčių vertinimas).

4. Rizikos veiksnių sąrašas sudaromas pagal poreikį, bet ne rečiau kaip kartą per kalendorinius metus, atsižvelgiant į galimų veiklos rizikos veiksnių sąrašą (Aprašo 1 priedas). Rizikos veiksnių sąrašas tvirtinamas Progimnazijos direktoriaus įsakymu.

III SKYRIUS RIZIKOS VEIKSNIŲ ANALIZĖ

5. Įvertinamas nustatytų rizikos veiksnių reikšmingumas Progimnazijos veiklai pagal du kriterijus: tikimybės ir poveikio.

6. Tikimybė įvertinama eksperimentiniu būdu, vadovaujantis patirtimi (įvykę įvykiai panašūs) ir atsižvelgiant į naujų ar numatomų aplinkybių įtaką vertinamos rizikos pasireiškimo tikimybei. Toliau pateikiama veiklos rizikos tikimybės vertinimo skalė:

6.1. **didelė tikimybė** (3 balai) – tikimybė, kad įvykis įvyks per ateinančius metus ar vertinimo laikotarpį yra didelė (60–100 %);

6.2. **vidutinė tikimybė** (2 balai) – tikimybė, kad įvykis gali įvykti per ateinančius metus ar vertinimo laikotarpį sudaro 20–59 %;

6.3. **maža tikimybė** (1 balas) – tikimybė, kai numatoma, kad įvykis įvyks per ateinančius metus ar vertinimo laikotarpį yra mažiau nei 19 %).

7. Tikimybės ir poveikio reikšmės turi būti nustatomos individualiai kiekvienai rizikai.

8. Poveikis vertinamas tokiu būdu:

8.1. **reikšmingas poveikis** (3 balai) – didesnis nei vidutinis poveikis, dėl kurio Progimnazija iš esmės nesugebės pasiekti savo tikslų, negalės tęsti savo veiklos įprastine tvarka ir apimtimi, patirs reikšmingų finansinių nuostolių ar pakenks savo įvaizdžiui ilgalaikėje perspektyvoje, aplinkai, visuomenei ir infrastruktūrai bus padaryta negrąžinama žala;

8.2. **vidutinės reikšmės poveikis** (2 balai) – įvykis gali įvykti per vertinimo laikotarpį ir turėti neigiamą poveikį Progimnazijos tikslų siekimui, funkcijų vykdymui, pavyzdžiui, laikinai gali sutrikti tam tikri veiklos procesai ar funkcijų vykdymas, gali laikinai sumažėti darbo efektyvumas, sutrikti programinė įranga ir pan.;

8.3. **nedidelės reikšmės poveikis** (1 balas) – tai trumpalaikio pobūdžio ir nesukeliantis reikšmingo veiklos sutrikimo įvykis arba kuris susijęs su įprastinės veiklos sutrikimais, neturinčiais jokios pastebimos įtakos siekiamiems tikslams, atliekamoms užduotims.

9. Rizikos veiksnio reikšmingumas nustatomas sudedant rizikos tikimybės įvertinimo ir poveikio įvertinimo reikšmes, taip gaunant suminį įvertinimą balais. Gauti rezultatai išdėstomi rizikos veiksnių reikšmingumo mažėjimo tvarka. Pats svarbiausias rizikos veiksnys yra tas, kuris labiausiai tikėtinas ir daro didžiausią poveikį. Priešingai, nereikšmingiausias rizikos veiksnys yra tas, kuris mažai tikėtinas ir darantis nereikšmingą poveikį.

IV SKYRIUS TOLERUOJAMOS RIZIKOS NUSTATYMAS

10. Kai nustatomas žemas rizikos veiksnio reikšmingumas, jis priskiriamas prie toleruojamos rizikos, kurios poveikis yra nereikšmingas arba nežymus, neviršijantis tolerancijos limito, todėl neplanuojamos papildomos kontrolės ar rizikų valdymo priemonės. Toleruojama gali būti nereikšminga rizika, kurios pasireiškimo tikimybė maža, o priemonių rizikai mažinti sąnaudos yra didelės.

V SKYRIUS REAGAVIMO Į RIZIKĄ NUMATYMAS

11. Reaguojama į nustatytą reikšmingą riziką, kurios pasireiškimo tikimybė didelė. Vidutinio reikšmingumo rizika yra reguliariai stebima ir vertinama. Mažo reikšmingumo rizika yra stebima pagal poreikį.

12. Galimi reagavimo į reikšmingą riziką būdai:

12.1. rizikos mažinimas – veiksmai, kuriais siekiama sumažinti rizikos pasireiškimo tikimybę ir (ar) poveikį veiklai iki toleruojamos rizikos, pvz., reorganizuojant tam tikrą veiklos procesą, nustatant atitinkamas vidaus kontrolės priemones ar kitaip iki minimumo sumažinant esamus rizikų veiksnius;

12.2. rizikos perdavimas – siekiant sumažinti ar apriboti rizikų poveikį, rizikos sutartiniais pagrindais perkeliama trečiajai šaliai, pvz., draudimui. Ši priemonė taikoma sudarant sutartis, kuriose numatomas atitinkamas sutarties šalių pareigų ir atsakomybės pasiskirstymas;

12.3. rizikos vengimas – Progimnazijos veiklos (ar jos dalies) nutraukimas, kai rizikos valdymo priemonėmis neįmanoma sumažinti veiklos rizikos iki toleruojamos rizikos.

13. Pasirinktos rizikų valdymo priemonės pagal realizavimo veiksnių pobūdį gali būti skirstomos į:

13.1. technines (rezervinio kopijavimo įranga, svarbios įrangos dubliavimas);

13.2. paremta valdymo informacija (veiklos vertinimo rodikliai);

13.3. organizacines (procedūros, gairės, veiklos planai, mokymų atnaujinimas);

13.4. vadybines (kokybės valdymo sistema, procesų analizė ir tobulinimas);

13.5. teises (sutartiniai trečiosios šalies įsipareigojimai siekiant užtikrinti tam tikrą paslaugų kokybę);

- 13.6. finansines (draudimas);
- 13.7. šviečiamąsias (mokymai, proaktyvus informavimas);
- 13.8. motyvacinės (geriausių darbuotojų rinkimai);
- 13.9. kitas.

14. Atskiriems rizikos veiksniams valdyti gali būti taikomos įvairios rizikos valdymo priemonės arba jų deriniai.

15. Pasirenkamas tinkamiausias reagavimo į reikšmingą riziką būdas.

16. Pasirinkus reagavimo į reikšmingą riziką būdą, Progimnazijos darbuotojas, atsakingas už Progimnazijos vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą, rengia nustatytos formos rizikos valdymo planą (Aprašo 2 priedas). Planas apima rizikos valdymo priemones (technines priemones, informacines priemones, organizacines priemones, teisinius instrumentus, finansines priemones ar kt.), jų įgyvendinimo terminus bei atsakingus už priemonių įgyvendinimą darbuotojus. Parengtą rizikos valdymo planą įsakymu tvirtina Progimnazijos direktorius.

17. Progimnazijos darbuotojas, atsakingas už Progimnazijos vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą, vykdo nuolatinę patvirtinto rizikos valdymo plano įgyvendinimo stebėseną, kurios metu vertina, ar pritaikius rizikos valdymo priemones rizika išnyksta ar išlieka, ar reikalingas rizikos valdymo priemonių nutraukimas ar tikslinimas ir teikia pasiūlymus Progimnazijos direktoriui. Jeigu Progimnazijoje nėra paskirto darbuotojo atsakingo už Progimnazijos vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą – tai vykdo Progimnazijos direktorius.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Einamųjų metų Progimnazijos veiklos rizikos vertinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus, ne vėliau kaip iki antrojo einamųjų metų ketvirčio pabaigos. Progimnazijos veiklos rizikos vertinimas Progimnazijos direktoriaus sprendimu gali būti atliekamas dažniau, atsižvelgiant į kintančias ekonomines, reguliavimo ir veiklos sąlygas.

19. Už tinkamą Progimnazijos veiklos rizikos vertinimą, stebėseną ir ataskaitų rengimą, konsultacijų Progimnazijos darbuotojams teikimą Progimnazijos veiklos rizikos vertinimo klausimais atsako Progimnazijos darbuotojas, atsakingas už Progimnazijos vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą.

20. Darbuotojai savo veikloje identifikavę galimas rizikas, nenumatytas rizikos valdymo plane, turi pranešti Progimnazijos direktoriui nedelsiant. Progimnazijos direktorius pagal rizikos reikšmingumą ir jos poveikį imasi veiksmingų priemonių rizikoms suvaldyti.

**DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS VIEČIŪNŲ PROGIMNAZIJOS
GALIMŲ VEIKLOS RIZIKOS VEIKSNIŲ SĄRAŠAS**

1. Dažna teisės aktų kaita.
 2. Laiku nepakeisti teisės aktai.
 3. Informacinių sistemų (pvz., Dokumentų valdymo, viešųjų pirkimų, buhalterinės apskaitos valdymo sistemų) sutrikimai.
 4. Neefektyvus informacinių sistemų vystymo, kūrimo, modernizavimo, priežiūros planavimas.
 5. Su informacinėmis technologijomis (toliau – IT), informacinių sistemų (toliau – IS) veikimu susijusių rizikos veiksnių vertinimo nebuvimas.
 6. Neužtikrintas IS ir duomenų saugumas.
 7. Nuolatos saugomų dokumentų nepakankamas saugumas.
 8. Neefektyvus veiklos planavimo ir nepakankamas kontrolės procesas.
 9. Neaiškus ir / arba neoptimalus funkcijų paskirstymas, neaiškios atsakomybės ribos.
 10. Nepakankamai aprašyti arba dubliuojasi / prieštarauja vienas kitam procesai ir atskiros procedūros.
 11. Nepakankamas vidinis ir išorinis komunikavimas.
 12. Teisės aktų, reglamentuojančių organizacijos veiklą apskritai ir atskiras jos funkcijas, reikalavimų pažeidimas.
 13. Atskirų teisės aktų nuostatų prieštaravimas tarpusavyje ir negebėjimas laiku pakeisti visų tarpusavyje susijusių teisės aktų.
 14. Pasikeitimai Progimnazijos valdymo organizacinėje struktūroje ir administracijoje.
 15. Procedūrų neefektyvumas.
 16. Nepakankama darbuotojų kompetencija.
 17. Tinkamos kvalifikacijos darbuotojų stoka.
 18. Ribotos galimybės iškilus poreikiui įdarbinti reikiamos kvalifikacijos darbuotojus.
 19. Darbuotojų dažna kaita.
 20. Nepakankama darbuotojų mokymų ir kvalifikacijos kėlimo sistema.
 21. Asmens duomenų apsaugos neužtikrinimas.
 22. Lėtas sprendimų priėmimo procesas.
 23. Nepakankamas finansavimas.
 24. Korupcijos rizika.
 25. Ekstremali situacija, nepaprastoji padėtis, karantino situacija.
 26. Žmogiškasis faktorius (klaidos priimant sprendimus).
 27. Laiku neparengti ir nepatvirtinti Progimnazijos vidaus teisės aktų projektai.
 28. Nevertinamas rizikų reikšmingumas, poveikis, pasireiškimo tikimybė, procesas nedokumentuojamas.
 29. Nekontroliuojamas sudarytų sutarčių vykdymas.
 30. Neefektyvus projektų valdymas.
 31. Neefektyvūs viešieji pirkimai.
 32. Netinkamai sudarytos sutartys su paslaugų teikėjais ir prekių teikėjais.
 33. Nelaimingi atsitikimai.
-

**DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖS VIEČIŪNŲ PROGIMNAZIJOS
RIZIKOS VALDYMO PLANAS**

Nustatyta reikšminga rizika			
Pasirinktas reagavimo į reikšmingą riziką būdas		☐ rizikos mažinimas ☐ rizikos perdavimas trečiosioms šalims ☐ rizikos vengimas	
Eil. Nr.	Rizikos valdymo priemonė	Įgyvendinimo terminas	Atsakingas darbuotojas(-ai)
